

Epos o Gilgamešovi

(Praha: Československý spisovatel, 1976, překlad Lubor Matouš)

Stavba mohutné zdi kolem Uruku Gilgamešem, ten týrá své poddané nekonečnou prací na stavbě, odmítá jim přiznat sexuální potěšení a setkání s dětmi. Bohové mu sešlou divocha Enkidua, ten se stane po souloži s nevěstkou Šamchatou člověkem. Gilgameš je na příchod Enkidua upozorněn dvěma sny. V zápase Enkidu Gilgameše porazí. Oba se hluboce spřátelí. Spolu vyrazí proti strážci cedrového lesa Chuvavovi/ Chumbabovi. G. Chuvavu zajme a spoutá, Chuvava prosí o milost, ale Enkidu ho v zlosti zabije. Gilgameš odmítne nabídku na sňatek od v lásce přelétavé bohyně Ištar, bohové ho za to trestají brzkou smrtí jeho přítele. Protože Enkidu zemře, začíná Gilgameš přemýšlet o cestě ke své nesmrtelnosti. Vydává se za svým nesmrtelným předkem Uta-napištim. Na cestě potká šenkýřku bohů Siduri, která mu radí, aby si místo hledání nesmrtelnosti raději užíval života a rodiny. Vody smrti může přejít jen Uršanabi, lodivod Uta-napištima (při potopě světa mu jako jedinému člověku zachránili bohové život a obdařili ho nesmrtelností, protože má ochranné amulety, ty ale Gilgameš vzteky rozbije a tím se zbavuje možnosti dojít cíle své cesty. Uršanabi mu tedy dá 120 holí, aby se mohl odpichovat při průjezdu stojatými vodami smrti, každou však lez použít jen na jedno odpíchnutí, tyče mu tedy nevystačí. Nakonec však k Uta-napištimovi) doputuje. Poslední cestou k nesmrtelnosti je vydržet beze spánku šest dnů a sedm nocí. On však, unaven cestou záhy usne. Uta-napištimova manželka peče za každý prospaný den pecen chleba, aby jí pak Gilgameš uvěřil, až se probudí. Uta-napištim ho pošle pro květinu na dně oceánu, která má tedy zajistit nesmrtelnost poté, tu mu však pozře had u studny, kde se Gilgameš zastavil, aby s osvěžil.

. Příběh končí opět obrazem stavby velké zdi urucké, symbolu nesmrtelnosti, který překonává smrtelnost těla.

I. Obraz stavby uruckých hradeb a představení Gilgameše

Pohleď na jeho hradbu, jež vystavěna je jak podle nitě!³
Hleď na jeho podezdívku, již podobnou nikdo nevytvoří!
Dotkni se prahu, jenž z dávných pochází časů,
přístup blíž k Eanně, příbytku Ištarině,⁴
jíž podobné pozdější král ni člověk nevytvoří.
Na hradbu uruckou vystup, procházej se po ní,
prozkoumej základy její, bedlivě prohlédni zdivo,
zda jeho cihly nejsou z pálené hlíny
a jeho základy nepoložilo mudrců sedm.

Jeden sar město je, jeden sar zahrady, jeden sar
okrsek s pozemky Ištarina chrámu,
tři sary pozemků kol Uruku se táhnou.
Měděnou schránku s tabulkami hledej,
zámkem ji otevři, který je z bronzu,
uvolní závěr skrytého pokladu,
vyjmi jej a bedlivě pročítej tabulku z lazuritu,
jak prošel Gilgameš všemi útrapami,
nejvyšší z vládců, vážený pro svou vznešenost.

Asyrská verze
z Nimrudu

Gilgameše/⁵, postavou dokonalého,
stvořil hrdinský bůh.

I stvořili bozi Gilgameše v postavě jeho.
Nebeský Šamaš mu propůjčil krásu,
bůh bouřky mu statečnost dal.

Chetitská
z Boghazí

Tak stvořili velcí bozi Gilgameše:
vysoká jedenáct loktů postava jeho byla,
a devět pídí v šíři měřila prsa jeho
a tři pídě dlouhé bylo jeho mužství.